

ที่ นพ ๐๐๒๓.๔/๑๐๘๗

ศาลากลางจังหวัดนครพนม
ถนนอภิบาลบัญชา นพ. ๔๕๐๐

กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอหารือการปรับเป็นพินัย กรณีฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

เรียน นายกเทศมนตรีเมืองนครพนม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๕/๔ ๔๐๒๓ จำนวน ๑ ฉบับ
ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๗

ด้วยจังหวัดนครพนมได้รับแจ้งจากการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า สำนักงานคณะกรรมการคุชฎีก้าแจ้งกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถได้ขอคำปรึกษาปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ และคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็นแล้ว จึงขอให้แจ้งเวียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานโดยไม่ต้องขอคำปรึกษาจากคณะกรรมการฯ ว่าด้วยการปรับพินัยอีก ตามข้อ ๙ วรรคสอง แห่งระเบียบคณะกรรมการฯ ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖

เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามแนวทางเดียวกัน จังหวัดนครพนมจึงแจ้งให้เทศบาลเมืองนครพนมทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

Qh

(นางรณิดา เหลืองธิธิกุล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐ ๔๒๕๑ ๕๗๒๐

www.npmlocal.go.th

ผู้ประสานงาน (นายธิติพงษ์ กุลภา) ๐๖ ๑๑๔๕ ๗๗๗๑

ก ลุ่ม งาน ก ฎิ ท ร าม า ย

เลขที่ ๕๒๓

วันที่ ๒๔ ก.พ.๖๗

เวลา ๑๘.๐๐ น. ๙.๒.๖๗

สำเนาเอกสารที่ได้รับการอนุมัติ
โดยนายกรัฐมนตรี ๘๙๕๗ ๑๙.๒.๖๗ ๒๕๖๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนครราษฎร์ฯ กทม. ๑๐๓๐๐

๗๙ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอหารือการปรับเป็นพินัยกรรมฝ่ายบัญญัติการชุดเดิมและทดแทน พ.ศ. ๒๕๔๓

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๒/๒๐๘
ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้ขอคำปรึกษา ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติการชุดเดิมและทดแทน พ.ศ. ๒๕๔๓ และคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็นแล้ว จึงขอให้แจ้งเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานโดยไม่ต้องขอคำปรึกษาจากคณะกรรมการว่าด้วย การปรับเป็นพินัยอีก ตามข้อ ๔ วรรคสอง แห่งร่างเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง การให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามแนวทางเดียวกัน จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

นายเอกวิทย์ มีเพียร
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๑

โทร. / โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นางสาวอาเนร้า ยูโซะ

(สิ่งที่ส่งมาด้วย)

เอกสารแนบท้าย

QR Code ไฟล์สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ที่ มท ๐๘๐๔.๕/๖๔๐๒๓ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๗

ที่ นร ๐๘๐๒/๒๐๘

แบบฟอร์มการยกเว้นข้อห้ามเดิน
เลขที่... ๔๒๑๔
วันที่ ๑๓ ก.ย. ๒๕๖๗
เวลา

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอหารือการปรับเป็นพินัย กรณีฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการชุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๕๓
เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง การปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติ
การชุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๕๓

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
เลขที่... ๒๗๘๐
วันที่ ๑๓ ก.ย. ๒๕๖๗
เวลา... ๑๐:๔๕

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลไรeroxได้ขอคำปรึกษาปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับ
การปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติการชุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ และคณะกรรมการว่าด้วย
การปรับเป็นพินัยได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีความเห็น pragmatism บันทึกคณะกรรมการว่าด้วย
การปรับเป็นพินัยตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานฯ จึงขอจัดส่งคำปรึกษาดังกล่าวให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ
เพื่อแจ้งเรียนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานโดยไม่ต้องขอคำปรึกษา
จากคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยอีก ทั้งนี้ ตามข้อ ๙ วรรคสอง แห่งระเบียบคณะกรรมการ
ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิตประพันธ์)
เลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

กองกฎหมายกระบวนการยุติธรรม
ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๖๐๖-๙ ต่อ ๑๐๕๕ (นางสาวกัญญา)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๖๒๐๑
www.ocs.go.th
www.lawreform.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

จด ๑๓ ก.ย. ๒๕๖๗
/๑๓๙๒๖

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๑
เลขที่... ๖๗๙
วันที่ ๑๓ ก.ย. ๒๕๖๗

บันทึกคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพนัย
เรื่อง การปรับเป็นพนัยตามพระราชบัญญัติการชุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถ ได้มีหนังสือ ที่ สพ ๗๕๖๐๑/๒๗๕ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถได้รับแจ้งว่ามีผู้ชุดดินบริเวณหมู่ ๑๐ ตำบลไร่รถ ขนาดพื้นที่ปากบ่อคิดประมาณ ๑,๕๑๒ ตารางเมตร ลึกประมาณ ๘ เมตร ระยะห่างจากปากบ่อถึงแนวที่ดินประมาณ ๒ เมตร โดยไม่ได้รับใบรับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งผู้ชุดดินเริ่มขุดดินในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ และองค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถเข้าตรวจสอบแล้ว จึงมีคำสั่งให้หยุดการชุดดินและให้ผู้ชุดดินดำเนินการแจ้งการชุดดินต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและให้ดำเนินการจัดการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหรือจัดการแก้ไขการชุดดินให้ถูกต้อง ซึ่งผู้ชุดดินได้หยุดการชุดดินแล้ว แต่ไม่ได้แจ้งการชุดดินต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและไม่ดำเนินการจัดการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหรือจัดการแก้ไขการชุดดินให้ถูกต้อง จึงเข้าข่ายเป็นความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการชุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

เนื่องจากมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองร้อยสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๖) ต่อมากระทรวงมหาดไทยออกประกาศ เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจปรับเป็นพนัยตามพระราชบัญญัติการชุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยให้มีผลบังคับวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๗ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๗)

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถจึงขอหารือคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพนัย ดังนี้

๑. กรณีการกระทำความผิดที่อยู่ในระหว่างที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับแล้ว แต่ยังไม่มีประกาศกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพนัยตามพระราชบัญญัติการชุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถจะต้องดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้ได้

๒. กรณีตามที่หารือข้อ ๑ หากต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัย พ.ศ. ๒๕๖๕ กับการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการชุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดกรรมเดียว เป็นทั้งความผิดทางพนัยและความผิดอาญา ดังนั้น ความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งระหว่างโภช จำกูกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถ จึงต้องดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน และเนื่องจากความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดที่สามารถเปรียบเทียบได้ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการชุดดินและถมดินฯ องค์การบริหารส่วนตำบลไร่รถจะต้องรอผลการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนก่อนดำเนินการปรับเป็นพนัยในความผิดตามมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๐ เพราะต้องลงบทที่กำหนดค่าปรับ

เป็นพินัยสูงสุดตามมาตรา ๑๕ ประกอบมาตรา ๑๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ถูกต้องหรือไม่ หรือต้องดำเนินการอย่างไร

๓. กรณีอายุความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ ซึ่งบัญญัติว่าถ้ามิได้มีคำสั่งปรับเป็นพินัยหรือฟ้องร้องภายในกำหนดสองปีนับแต่วันกระทำการผิด เป็นอันขาดอายุความ เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะกำหนดเป็นอย่างอื่น ดังนั้น การกระทำการผิดตามพระราชบัญญัติการชุดเดิมและสมเดิม ในระหว่างที่องค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับเสนอเรื่องเพื่อขอหารือคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยนี้ อายุความจะ溯คดหยุดลง หรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้พิจารณาข้อหารือขององค์การบริหาร ส่วนตำบลໄร่รอด โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการและผังเมือง) และผู้แทนองค์การ บริหารส่วนตำบลໄร่รอด เป็นผู้ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประดิษฐ์ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีที่มีการกระทำการผิดตามพระราชบัญญัติการชุดเดิม และสมเดิม พ.ศ. ๒๕๕๓ ในระหว่างที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับแล้ว แต่ยังไม่มีประกาศกระทรวงกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตามพระราชบัญญัติการชุดเดิมและสมเดิม พ.ศ. ๒๕๕๓ องค์การบริหารส่วนตำบลໄร่รอดจะต้อง ดำเนินการอย่างไร เห็นว่า มาตรา ๔๕ (๑)^๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๓๙^๒

---

^๑มาตรา ๔๕ บรรดาความผิดอาญาที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๒

(๑) ถ้าอยู่ในระหว่างการดำเนินการของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ ให้ถือว่าผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบปรับนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการปรับเป็นพินัยไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ถ้าอยู่ในระหว่างการดำเนินการของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ให้พนักงาน สอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ส่งเรื่องไปให้เจ้าหน้าที่ของรัฐภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปลี่ยน เป็นความผิดทางพินัยเพื่อดำเนินการต่อไป

(๓) ถ้าอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ให้ศาลพิจารณาปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

^๒มาตรา ๓๙ เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มิโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐^๑ หรือมาตรา ๔๒^๒ ถ้าอยู่ในระหว่างการดำเนินการของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับให้ถือว่าผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ และดำเนินการปรับเป็นพนัยไปตามพระราชบัญญัติการชุดเดือนและเดือนดินฯ ได้เปลี่ยนเป็นความผิดทางพนัยฯ เมื่อความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติการชุดเดือนและเดือนดินฯ โดยปรากฏข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลໄรร์รถพบที่นัดรวมกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการชุดเดือนและเดือนดินฯ และส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการตรวจสอบ รังวัด และทำแผนที่แนวเขตที่ผู้ชุดเดือนทำการชุดเดือนโดยมีขอบแล้ว ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่ความผิดนั้นอยู่ในระหว่างการดำเนินการเปรียบเทียบขององค์กรบริหารส่วนตำบลໄรร์รถตามมาตรา ๔๕ (๑)^๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ เจ้าพนักงานห้องดินหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานห้องดินมอบหมายซึ่งเป็นผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับตามมาตรา ๔๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติการชุดเดือนและเดือนดินฯ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ และสามารถดำเนินการปรับเป็นพนัยไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ ตามมาตรา ๔๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ ได้ ต่อมาเมื่อมีประกาศกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐออกมาเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๗ โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานห้องดินหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นตำแหน่งเดียวกันกับผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการชุดเดือนและเดือนดินฯ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ แล้ว หากยังไม่มีการออกคำสั่งปรับเป็นพนัย เจ้าพนักงานห้องดินหรือเจ้าหน้าที่ตามประกาศดังกล่าว ย่อมสามารถดำเนินการออกคำสั่งปรับเป็นพนัยต่อไปได้

“มาตรา ๔๐ บรรดาความผิดอาญาที่มิใช่ปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี ๒ ห้ายพระราชบัญญัตินี้ จะเปลี่ยนเป็นความผิดทางพนัยก็ได้ โดยตราเป็นพระราชบัญญัติ

ก่อนตราพระราชบัญญัติมาตราเดียวกันนี้ ให้คณารัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ให้สภากฎหมายเห็นชอบแล้วให้ประกาศเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว หากสภากฎหมายเห็นชอบ หรืออนุสัมภาษณ์ได้มีมติไม่เห็นชอบ ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงตราพระราชบัญญัติตั้งแต่ว่าต่อไป

การตราพระราชบัญญัติมาตราเดียวกันนี้จะเปลี่ยนความผิดอาญาที่มิใช่ปรับสถานเดียวเป็นความผิดทางพนัยตามกฎหมายที่ระบุไว้ในบัญชีบางมาตราหรือทุกมาตรา โดยจะกำหนดเงื่อนไขในการเปลี่ยนได้ด้วยหรือไม่ก็ได้

“มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติห้องดินกำหนดโทษจำคุกหรือโทษปรับอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติห้องดินได้ไม่เกินที่กฎหมายนั้นกำหนด เมื่อพ้นกำหนดժمانรอധกสินหัววันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เปลี่ยนอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเฉพาะในการกำหนดโทษปรับอาญาเป็นการปรับเป็นพนัยไม่เกินอัตราที่กำหนดสำหรับการกำหนดโทษปรับอาญา

บรรดาข้อบัญญัติห้องดินที่ยังใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันพ้นกำหนดเวลาตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าได้กำหนดความผิดอาญาที่มิใช่ปรับสถานเดียว ให้เปลี่ยนความผิดอาญาดังนั้นเป็นความผิดทางพนัยฯ และให้ถือว่า อัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในข้อบัญญัติห้องดินดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพนัยตามพระราชบัญญัตินี้

๑ ประดุจเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

๒ ประดุจเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

“มาตรา ๔๒ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ออกจากมาตรา ๓๕ วรรคสอง ให้เจ้าพนักงานห้องดินหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานห้องดินมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีการณาความอาญา

ประเด็นที่สอง กรณีท่องค์การบริหารส่วนตำบลໄร่รถพบที่นัดกระทำการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ องค์การบริหารส่วนตำบลໄร่รถจะต้องดำเนินการอย่างไร เนื่องจาก การกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดิน พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นการขุดดินโดยไม่ได้รับใบรับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ส่วนความผิดตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ ซึ่งเป็นการขุดดินหรือถอนดินไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อนี้ การกระทำความผิดฐานขุดดินโดยไม่ได้แจ้ง ย่อมเป็นการกระทำความผิดฐานขุดดินโดยไม่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอยู่ด้วย จึงเป็นเจตนาเดียวกันเป็นการกระทำการเดียวผิดกฎหมายหลายบท เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามข้อหารือว่า องค์การบริหารส่วนตำบลໄร่รถพบที่นัดกระทำการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ ซึ่งความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง เป็นความผิดอาญาที่เปรียบเทียบได้ตามมาตรา ๔๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ องค์การบริหารส่วนตำบลໄร่รถจึงต้องดำเนินการเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาในความผิดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ตามที่มาตรา ๑๖ (๔)^๒ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ บัญญัติไว้ต่อไป

สำหรับความผิดตามมาตรา ๔๑^๓ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้ขุดดินได้รับคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้จัดการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หรือจัดการแก้ไขการขุดดินหรือถอนดินแล้ว แต่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ถือเป็นการกระทำความผิดอีกกรณีหนึ่งต่างหากจากการกระทำการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ และเมื่อความผิดตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถอนดินฯ ถูกเปลี่ยนเป็นความผิดทางพนัยตามมาตรา ๓๙^๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพนัยฯ แล้ว

“มาตรา ๓๕ ผู้ใดทำการขุดดินตามมาตรา ๑๗ หรือทำการถอนดินตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม โดยไม่ได้รับใบรับแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๖ วรรคสี่ แล้วแต่กรณี ต้องรายงานโดยจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการกระทำตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในบริเวณที่มีขุดดินหรือถอนดินตามมาตรา ๖ (๑) ผู้นั้น ต้องรายงานโดยจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

“มาตรา ๓๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๗ มีความผิดทางพนัยต้องชำระค่าปรับเป็นพนัยไม่เกินสามหมื่นบาทและชำระค่าปรับเป็นพนัยเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาท ตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตาม

^๑โปรดดูเชิงอรรถที่ ๗, ข้างต้น

^๒มาตรา ๑๖ การกระทำให้อันเป็นกรรมเดียวเป็นทั้งความผิดทางพนัยและความผิดอาญา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) ถ้าความผิดอาญาที่นัดกระทำการกระทำการขุดดินและถอนดินตามที่เปรียบเทียบแล้วให้ความผิดทางพนัยที่นัดเป็นอันมุติ

“มาตรา ๔๑ ผู้ใดได้รับคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้จัดการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หรือจัดการแก้ไขการขุดดินหรือถอนดินตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง หรือ วรรคสอง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น มีความผิดทางพนัยต้องชำระค่าปรับเป็นพนัยไม่เกินสามหมื่นบาทและชำระค่าปรับเป็นพนัยเป็นรายวันอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาท ตลอดเวลาที่ไม่ปฏิบัติตาม

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลໄเร่รถจึงดำเนินการปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย ได้ตามที่ให้ความเห็นไว้ในประเด็นที่หนึ่งแล้ว

ประเด็นที่สาม ในระหว่างที่องค์การบริหารส่วนตำบลໄเร่รถขอหารือต่อคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย จะมีผลให้อายุความสะอาดดูดหุ่ดลงหรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๑๗๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติว่า ถ้ามีคำสั่งปรับเป็นพินัย หรือฟ้องร้องภายในกำหนดสองปีนับแต่วันกระทำการผิดเป็นอันขาดอายุความ เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะกำหนดเป็นอย่างอื่น เมื่อพระราชบัญญัติการชุดดินและกมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ อันเป็นกฎหมายที่บัญญัติความผิดทางพินัยไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับอายุความไว้เป็นอย่างอื่น ประกอบกับไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย กำหนดให้อายุความการดำเนินคดีความผิดทางพินัยสะอาดดูดหุ่ดลง ดังนั้น ในระหว่างที่องค์การบริหารส่วนตำบลໄเร่รถ ขอหารือต่อคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย จึงไม่มีผลให้อายุความสะอาดดูดหุ่ดลง การปรับเป็นพินัยหรือฟ้องผู้กระทำการผิดตามพระราชบัญญัติการชุดดินและกมดินฯ จึงต้องกระทำการในกำหนดสองปีนับแต่วันกระทำการผิดตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัยฯ

บ. ๒๕๖๕

(นายปกรณ์ นิตประพันธ์)
เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๖๗

---

*มาตรา ๑๑ ในคดีความผิดทางพินัย ถ้ามีคำสั่งปรับเป็นพินัยหรือฟ้องภายในกำหนดสองปีนับแต่วันกระทำการผิด เป็นอันขาดอายุความ เว้นแต่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น